

[Arbejdsministeren.]

I bemærkningerne til lovforslaget oplyses det, at formålet med forslaget er at få fastslået, at en virksomhed under likvidation eller dødsboskifte ikke kan blokeres af fagforeningerne på grund af lønkrav, som ikke er betalt for tiden før fallitten eller inden dødsfaldet. Begrundelsen for forslaget er, at lønmodtagerne efter etableringen af Lønmodtagernes Garantifond har mulighed for at anmelde deres krav til fonden. Endvidere peges der på, at iværksættelse af blokade kan bringe en virksomheds fortsatte drift i fare, og at en blokeret virksomhed ikke kan afhændes på en så hensigtsmæssig måde som en virksomhed, der er i gang.

Lad mig herom sige først, at forholdet jo er det, at adgangen til at iværksætte blokade over for en virksomhed, der ikke er i stand til at betale indtjent løn til forfaldstid efter overenskomsten, er en fast bestanddel af det arbejdsretlige system, vi har her i landet. Jeg kan bl. a. herom henvise til § 5, stk. 2, i norm for regler om behandling af faglig strid, altså denne norm, der er aftalt mellem de to hovedorganisationer, og som også gælder på hele det øvrige overenskomstområde, hvis der ikke dér er aftalt helt tilsvarende regler.

Lad mig endvidere pege på arbejdsrettens praksis, hvorefter betalingsstandsning forstås sådan, at blokade og arbejdsstandsning også er retmæssige over for ny arbejdsgiver, som har påtaget sig at færdiggøre et arbejde, der er stoppet på grund af betalingsstandsning, altså den situation, som er omtalt i lovforslagets § 1, stk. 2.

Baggrunden for, at arbejdsstandsning under disse omstændigheder er tilladt, er naturligvis, at det ikke med rimelighed kan forlanges, at arbejdere eller funktionærer skal fortsætte med at arbejde hos en arbejdsgiver, som økonomisk står på så svage fødder, at han ikke kan udbetale løn til sine ansatte. Det er da også mit bestemte indtryk, at fagforbundene lægger megen vægt på, uanset etableringen af Lønmodtagernes Garantifond, at kunne iværksætte blokade i tilfælde af manglende betaling, og at der herigennem opnås en for arbejdstagerne tilfredsstillende løsning. Jeg vil også gerne fremhæve, at loven om Lønmodtagernes Garantifond er blevet til i et meget snævert samarbejde med arbejdsmarkedets parter,

der ikke i forbindelse med lovens gennemførelse har fremsat ønske om ændringer i de gældende arbejdsretlige regler på dette område.

Når dette er sagt, vil jeg gerne påpege, at retten til at iværksætte blokade i tilfælde af betalingsstandsning har en helt selvstændig betydning for arbejdere og funktionærer, ikke mindst i de tilfælde, hvor der foreligger betalingsstandsning, men hvor det endnu ikke er afklaret, om situationen er eller bliver omfattet af loven om Lønmodtagernes Garantifond. Med den praksis, der er lagt i Lønmodtagernes Garantifond ved behandlingen af disse sager, virker retten til blokade i øvrigt godt sammen med reglerne for udbetaling fra fonden.

Resultater en blokade i betaling af et løntilgodehavende, er det klart, at der ikke er brug for udbetaling fra fonden. Hvis en etableret blokade, som fonden har kendskab til, imidlertid ikke fører til betaling inden for et rimeligt kort tidsrum, fra 2 til 4 uger, så foretager fonden udbetaling.

Hertil kommer så, at i en vurdering af lovforslaget også bør indgå, at en gennemførelse af forslaget vil betyde, at Lønmodtagernes Garantifond ud over sit egentlige formål kommer til at yde likviditetshjælp til betrængte virksomheder eller overtage omkostninger, som i dag afholdes af andre, nemlig i den i lovforslagets § 1, stk. 2, nævnte situation, hvor en ny arbejdsgiver påtager sig at færdiggøre et arbejde, der er stoppet på grund af betalingsstandsning.

Endelig vil jeg til sidst henlede forslagsstillernes opmærksomhed på, at en gennemførelse af straffebestemmelsen i lovforslagets § 2 vil betyde en nydannelse inden for det arbejdsretlige system og indebære, at sager, der i dag i henhold til aftale mellem arbejdsmarkedets parter er undergivet de sædvanlige fagretlige instanser, fremtidig efter lovforslaget skulle indbringes for de almindelige domstole.

Som det fremgår af disse bemærkninger, mener jeg, at en gennemførelse af det foreliggende lovforslag vil være uforenelig med den frie forhandlingsret, og da en gennemførelse af forslaget herudover vil få en lang række uheldige følger, som jeg har redegjort for, må jeg på regeringens vegne afvise lovforslaget.